

III. ELMIS (TT and VES) ULUSLARARASI ÖZEL EĞİTİM KONGRESİ BİLDİRİ ÖZET KİTAPÇIĞI

EDİTÖR: PROF.DR. HAKAN SARI

Bu kitabın basımı ve yayım hakkı Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hakan SARI'ya aittir. Fikir ve Sanat Eserleri Yasası uyarınca yazılı izin alınmaksızın alıntı yapılamaz, basılamaz, cd, video ve fotokopi vb. ile çoğaltılıp kullanılamaz.

Yayına Hazırlama Komisyonu
Prof.Dr. Hakan SARI (Editör)
Arş. Gör. Abdullah EKER
Arş. Gör. Abdalbaki KARACA

ISBN: 978-605-5262-09-9

Baskı
Şelâle Ofset
Fevzi Çakmak Mah. Hacı Bayram Cad. No:22 Karatay / Konya

MATBAA SERTİFİKASI: 13361

Konya, Eylül 2016

PALET YAYINLARI
Mimar Muzaffer Cad. Rampalı Çarşı No. 42 Meram / Konya
Tel. 0332 353 62 27
YAYINCI SERTİFİKASI: 10418

ongre Kitabı İsteme Adresi:
Öğr. Gör Halil İbrahim Özer
Araş. Gör Abdullah Eker
Araş. Gör Abdalbaki Karaca

ÖNSÖZ

III. Uluslararası Özel Eğitim Kongresini Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli yerleşkesinde düzenlemiş olmanın mutluluğunu taşımaktayım. Uluslararası boyutta 486 katılımcının eşliğinde gerçekleştirilmiş olan kongremiz yurt içinde ve yurt dışında büyük ilgiyle karşılanmıştır. Özel eğitim alanında hizmeti toplumsal bir sorumluluk olarak gören siz değerli eğitimcilerimiz eşliğinde düzenlenen kongremiz ülkemiz adına büyük katkılara vesile olmuştur. Toplumda her bireyin değerli olduğu gerçeği bizlere özel gereksinimli bireylerin var olan kapasitelerini en üst düzeyde kullanabilmelerini sağlamak için sorumluluklar yüklemektedir. III. Uluslararası Özel Eğitim Kongresi toplumsal sorumluluğun farkında olan siz değerli eğitimcilerin birlik ve beraberlik ilkeleri doğrultusunda güzel kazanımlar elde edilerek gerçekleştirilmiştir.

Özel eğitimin toplum içerisinde istendik yönde gelişmesi; iyi yetişmiş, yeterli bilgi ve beceri düzeyine ulaşmış eğitimcilerle mümkün olacaktır. Bu tür etkinlikler ve programlar öğretmen yetiştirmede de büyük faydalar sağlamaktadır. Ülkemizde özel eğitim alanında daha başarılı eğitimcilerin yetişmesi ve toplumsal duyarlılığın artması için bu alandaki çalışmalar önem arz etmektedir. Kongremize en yüksek düzeyde desteklerini esirgemeyen ve her türlü yardımda bulunan başta sayın Rektörümüz Prof. Dr. Muzaffer Şeker hocamıza, Ereğli Belediye Başkanımız sayın Özkan Özgüven'e, Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu Başkanı sayın Birol Aydın'a ayrıca ELMIS 2016 Kongresinde emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkürlerimi sunuyorum. Türkiye de Özel Eğitim hizmetlerinin ilerlemesi ve gelişmesi için herkesin gereken çaba ve özeni göstermesi dileğiyle.

Engelsiz bir hayat için el ele

Prof. Dr. Hakan SARI

III. Uluslararası Özel Eğitim Kongresi (ELMIS 2016) Genel Koordinatörü

Kongre Onursal Başkanları

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü
Özkan ÖZGÜVEN, Konya/Ereğli Belediye Başkanı
Bırol AYDIN, Özel Sporcular Federasyon Başkanı

Kongre Genel Koordinatörü

Prof. Dr. Hakan SARI, Necmettin Erbakan Üniversitesi, A.K. Eğitim Fakültesi

Düzenleme Kurulu

Prof.Dr. Hakan SARI
Prof.Dr. Mustafa PEHLİVAN
Prof.Dr. Mehmet KIRBIYIK
Prof.Dr. İsa KORKMAZ
Prof.Dr. Muhittin DİNÇ
Yrd. Doç. Dr. Ahmet KURNAZ
Yrd. Doç. Dr. Erkan EFİLTİ
Yrd. Doç. Dr. Yahya ÇIKILI
Yrd. Doç. Dr. Rukiye KONUK ER
Öğr. Gör. Dr. Şerife Şenay İLİK
Öğr. Gör. Halil İbrahim ÖZER
Öğr. Gör. Serdal DENİZ
Arş. Gör. Abdullah EKER
Arş. Gör. Abdulkaki KARACA
Arş. Gör. Ahsen KIZILKAYA
Arş. Gör. Hatice GÖKDAĞ
Arş. Gör. Nevzat ULUTEPE
Arş. Gör. Şeyda SARI
Arş. Gör. Tuğba PÜRSÜN

Düzenleme Kurulu Alt Komitesi

Yrd. Doç. Dr. A. Oğuz AKTÜRK
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİŞİK
Yrd. Doç. Dr. Canan SEVİNÇ
Yrd. Doç. Dr. Ece SARIGÜL
Yrd. Doç. Dr. Emel Topbaş TAT
Yrd. Doç. Dr. Hafize GÜMÜŞ
Yrd. Doç. Dr. Hasan Hüseyin GÜLEÇ
Yrd. Doç. Dr. Kemal İZCİ
Yrd. Doç. Dr. Serap Yılmaz ÖZELÇİ
Yrd. Doç. Dr. Selçuk PEKER
Yrd. Doç. Dr. Tuğba HORZUM
Yrd. Doç. Dr. Yakup YILMAZ
Öğr. Gör. Yusuf UZUN
Arş. Gör. Gürbüz ÇALIŞKAN
Arş. Gör. Hatice SEZGİN
Arş. Gör. Ömer GÖKDEMİR
Arş. Gör. Rahime Filiz KİREMİT
Arş. Gör. Zeynep ŞİMŞİR
A. Vefa DEMİRKIRAN
Abdullah Sevinç (İşaret Dili Çevirmeni)

Bilim Kurulu

Prof.Dr. Abdülkerim BAHADIR(Necmettin Erbakan University)
Prof.Dr. Agnes N. TOTH(University of Western Hungary, Macaristan)
Prof.Dr. Ahmet KONROT (Üsküdar University)
Prof.Dr. Ali Murat SÜMBÜL (Necmettin Erbakan University)
Prof.Dr. Antonio Portela Pruano (İspanya,Murcia University)
Prof.Dr. Atilla CAVKAYTAR (Anadolu University)
Prof.Dr. A. Gönül AKÇAMETE (Ankara University)
Prof.Dr. Ayşegül ATAMAN (Gazi University)

- Prof.Dr. Beppie van den Bogaerde (Hollanda, Utrecht University)
Prof.Dr. Binyamin BİRKAN (Tohum Otizm Vakfı-İstanbul Aydın University)
Prof.Dr. Bülbin SUCUOĞLU (Ankara University)
Prof.Dr. Dilara ÖZER (Gedik University)
Prof.Dr. Dilek ERBAŞ (Marmara University)
Prof.Dr. Eli Ottesen(Norveç, Oslo University)
Prof.Dr. E. Rüya ÖZMEN (Gazi University)
Prof.Dr. Elif TEKİN İFTAR (Anadolu University)
Prof.Dr. Funda ACARLAR (Ankara University)
Prof.Dr. Gerry Macruairc (İrlanda, University Dublin College)
Prof.Dr. Gönül KIRCAALİ-İFTAR (Anadolu University-Emeritus)
Prof.Dr. Hakan SARI (Necmettin Erbakan University)
Prof.Dr. İbrahim Halil DİKEN (Anadolu University)
Prof.Dr. John ALBERTINI (Rochester Institute of Technology, USA)
Prof.Dr. Kashaf ZAYED (Sultab Qaboos University, Umman)
Prof.Dr. Latife BIYIKLI (Emeritus)
Prof.Dr. Mehmet KIRBIYIK (Necmettin Erbakan University)
Prof.Dr. Mehmet ÖZYÜREK (Emeritus)
Prof.Dr. Melanie NIND (University of Southampton, İngiltere)
Prof.Dr. Mervyn HYDE (Avustralya, Griffith University)
Prof.Dr. Miguel Augusto Santos (Porto University, Portekiz)
Prof.Dr. Mustafa PEHLİVAN (Necmettin Erbakan University)
Prof.Dr. Naim ŞAHİN (Necmettin Erbakan University)
Prof.Dr. Necate BAYKOÇ DÖNMEZ (Hacettepe University)
Prof.Dr. Nergüz BULUT SERİN (Lefke Avrupa University)
Prof.Dr. Nihal VAROL-ÖZYÜREK (Emeritus)
Prof.Dr. Ninna Garm(Norveç,Oslo University)
Prof.Dr. Oguz SERİN (Lefke Avrupa University)
Prof.Dr. Philip Garner (Northampton University, İngiltere)
Prof.Dr. Pınar EGE (Ankara University)
Prof.Dr. Robin PRECEY (İngiltere, Canterbury Chrst Church University)
Prof.Dr. Sonia BLANDFORD (Warwick University, İngiltere)
Prof.Dr. Şahin KESİCİ (Necmettin Erbakan University)
Prof.Dr. Şaban ÇALIŞ (Selçuk University)
Prof.Dr. Tevhide KARGIN (Ankara University)
Prof.Dr. Uğur SAK (Anadolu University)
Prof.Dr. Ümit DAVASLIGİL (Maltepe University)
Prof.Dr. Ümit GİRGİN (Anadolu University)
Prof.Dr. Sunay YILDIRIM DOĞRU (Dokuz Eylül University)
Prof.Dr. Yıldız UZUNER (Anadolu University)
Doç.Dr. Arzu ÖZEN (Anadolu University)
Doç.Dr. Berrin BAYDIK (Ankara University)
Doç.Dr. Cem GİRGİN (Anadolu University)
Doç.Dr. Ekrem Levent İLHAN (Gazi University)
Doç.Dr. Ercan YILMAZ (Necmettin Erbakan University)
Doç.Dr. Erkan ÇALIŞKAN (Akdeniz University)
Doç.Dr. Hasan AVCIOĞLU (Uluslararası Cyprus University)
Doç.Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU (Muğla Sıtkı Koçman University)
Doç.Dr. İlknur MAVİŞ (Anadolu University)
Doç.Dr. İlknur ÇİFCİ TEKİNARSLAN (Abant İzzet Baysal University)
Doç.Dr. Mehmet Ata ÖZTÜRK(Orta Doğu Teknik University)
Doç.Dr. Necdet KARASU (Gazi University)
Doç.Dr. Nurettin KONAR (İnönü University)
Doç.Dr. Onur KURT (Anadolu University)
Doç.Dr. Selahattin AVŞAROĞLU (Necmettin Erbakan University)
Doç.Dr. Selda ÖZDEMİR (Gazi University)
Doç.Dr. Sema BATU (Anadolu University)
Doç.Dr. Serhat ODLUYURT (Anadolu University)
Doç.Dr. Sevgi KÜÇÜKER (Pamukkale University)
Doç.Dr. Sezgin VURAN (Anadolu University)

Doç.Dr. Şerife YÜCESOY ÖZKAN (Anadolu University)
 Doç.Dr. Zariife SECER (Necmettin Erbakan University)
 Yrd.Doç.Dr. Ahmet KURNAZ (Necmettin Erbakan University)
 Yrd.Doç.Dr. Ahmet YIKMIŞ (Abant İzzet Baysal University)
 Yrd.Doç.Dr. Avşar ARDIÇ (Ege University)
 Yrd.Doç.Dr. Aysun ÇOLAK (Anadolu University)
 Yrd.Doç.Dr. Bekir Fatih MERAL (Sakarya University)
 Yrd.Doç.Dr. Burcu ÜLKE-KÜRKÇÜOĞLU (Anadolu University)
 Yrd.Doç.Dr. Cevriye ERGÜL (Ankara University)
 Yrd.Doç.Dr. Çıgıl AYKUT-ESİRGEMEZ (Gazi University)
 Yrd.Doç.Dr. Erkan EFİLTİ(Necmettin Erbakan University)
 Yrd.Doç.Dr. Eylem DAYI (Gazi University)
 Yrd.Doç.Dr. Gonca İNCE (Çukurova University)
 Yrd.Doç.Dr. Hatice BAKKALOĞLU (Ankara University)
 Yrd.Doç.Dr. Mukaddes SAKALLI DEMİROK (Yakın Doğu University)
 Yrd.Doç.Dr. Oğuz GÜRSEL (Emekli Öğretim Üyesi)
 Yrd.Doç.Dr. Özge PINARCIK (Necmettin Erbakan University)
 Yrd.Doç.Dr. Özlem DİKEN (Anadolu University)
 Yrd.Doç.Dr. Pınar ŞAFAK (Gazi University)
 Yrd.Doç.Dr. Rukiye KONUK ER (Necmettin Erbakan University)
 Yrd.Doç.Dr. Selmin ÇUHADAR (Trakya University)
 Yrd.Doç.Dr. Sibel NALBANT (Gedik University)
 Yrd.Doç.Dr. Sibel SUVEREN (Gazi University)
 Yrd.Doç.Dr. Yahya ÇIKILI (Necmettin Erbakan University)
 Yrd.Doç.Dr. Yeşim GÜLEÇ ASLAN (Sakarya University)
 Yrd.Doç.Dr. Y. Ziya TAVİL (Gazi University)
 Dr. Fred Carlo Anderson, (Oslo University, Norveç)
 Dr. Halil SAROL (Kırıkkale University)
 Dr. Lorraine Heffernan (University Dublin College, İrlanda)
 Dr. Ruth Jensen (Oslo University, Norveç)
 Öğr.Gör. Gamze BEYAZOĞLU (Uşak University)

DAVETLİ KONUŞMACILAR

Prof.Dr. Ayşegül ATAMAN Turkey, Lefke Avrupa University
 Prof.Dr. Gönül AKÇAMETE Turkey, Ankara University
 Prof.Dr. Jens BOENISCH Germany, Universität zu Köln.
 Prof.Dr. Mervyn HYDE Australia, University of the Sunshine Coast
 Prof.Dr. Mustafa SAFRAN Turkey, Gazi University (YÖK Başkan Danışmanı)
 Prof.Dr. Philip GARNER England, Northampton University
 Prof.Dr. Sonia BLANDFORD England, UCL Institute of Education
 Prof.Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ Turkey, Necmettin Erbakan University

GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLERE TERMOMETRE KAVRAMI ÖĞRETİMİNE YÖNELİK BİR ETKİNLİK

AN ACTIVITY FOR TEACHING THERMOMETER CONCEPT TO VISUALLY IMPAIRED STUDENTS

Aydın KIZILASLAN
Seraceddin Levent ZORLUOĞLU
Mustafa SÖZBİLİR

ÖZET: Öğretimi materyallerle desteklemek veya öğretimde farklı yöntemler kullanılmaya görme yetersizliği olan öğrencilere kavram öğreniminde oldukça önemli bir yere sahiptir. Ülkemizde fen eğitiminin kavramsal olarak öğretilmesinde yaşanan sıkıntılar göz önünde bulundurulduğunda fen öğretiminde yönelik etkinlik temelli fen öğretiminin önemi sürekli artmaktadır. Bu çalışmada, görme yetersizliği olan öğrencilerde kavram gelişimi irdelenerek onların fen kavramlarını daha açık ve anlaşılır bir şekilde anlamalarını sağlayacak öğretim materyal ve teknikleri geliştirilmiştir. Çalışmada, termometre yapım etkinliği tasarımıyla görme yetersizliği olan öğrencilerin termometre kavramını öğrenmeleri amaçlanmıştır. Termometre kavramına yönelik geliştirilen etkinlik Erzurum Görme Engelliler Okulunda 8. Sınıfta öğrenim gören biri total kör olmak üzere altı öğrenciye uygulanmıştır. Çalışmanın etkililiğini ve öğrenci başarılarını belirlemek amacı çalışma öncesinde ve çalışma sonunda öğrencilerle yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Çalışmanın öncesinde öğrencilerin termometre kavramı hakkında genel bir yargıya sahip oldukları fakat termometrenin çalışma prensibi hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Etkinlik sonunda öğrencilerle yapılan görüşmede ise öğrencilerin büyük birçoğunun termometre kavramını öğrendiği tespit edilmiştir. Görme yetersizliği olan öğrencilerin kavram öğrenimi için yapılan bu etkinliğin ekonomik olmasına, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına hitap etmesine ve az gören öğrenciler ile total görmeyen öğrencilerin akran yardımlaşmasıyla çalışmasına özen gösterilmiştir. Etkinlik, sınıftaki öğrencilerin görme yetersizliklerine göre heterojen olan gruplar ile gerçekleştirilmiştir. Basit ve öz materyallerle hazırlanan bu etkinliğin öğrencilerde kavram yanlışlığı oluşturmamasına dikkat edilmiştir. Total kör öğrencilerin tactile duyusuna etkili kullanması sağlanmıştır. Etkinliğe yönelik öğrencilerle yapılan görüşmelerde etkinliğin kavram öğrenime olumlu katkı sağladığı belirtilmiştir.

ABSTRACT: The usage of teaching materials or the implementation of the different methods at the instruction process has an important place in education. When considering the problems experienced in the teaching science concept, the importance of the activity-based science teaching is constantly increasing. Children with vision impairment often have greatly reduced opportunities for incidental learning and the reinforcement of concepts. In this study, the teaching materials and techniques have been developed for students with visual impairment for examining the concepts development. Six students including one blind students of the eight grade of the school designed for the visual impairment in Erzurum are sample of this study. To determine the effectiveness and success of the study semi-structured interviews were conducted with students at the prior of the study and at the end of the study. Prior to the study, it has been identified that the students have a general judgment about the concept of thermometers but have no knowledge about the operation principle of the thermometer. At the end of the study it was found that most of the students have learnt the concepts and function of the thermometers. As designed to meet students' individual needs this activity is economic. Peer instruction technique was used in this at this activity to improve students' understanding of the central concepts of science. The study was carried out with heterogeneous groups according to students' leaning and visual needs. Designed with simple and self-prepared materials, this activity has been applied carefully not to create any misconceptions. Total blind students were provided the effective use of tactile sensation. The activity provided a positive contribution to concept learning.